

¿CARI CAL ANAR?

Les aigües *sulfuroses* són útils en els reumatismes crònics en general, sobretot les hipertermals; les termals serveixen per a certes malalties de la pell, havent d'ésser la indicació molt precisa, puix del contrari es corre el risc d'agreujar la malaltia; certs restrenyiments i inflamacions de gola, troben també en les aigües sulfuroses llur indicació. Llur administració en inhalacions, pulveritzacions, banys i beguda cal que sigui acuradament dosificada. Entre els nostres balnearis d'importància tenim Caldes de Bohi, a 1415 metres d'altura, en el qual la Natura s'ha mostrat meravellosament pròdiga, puix res menys que 32 manantials de diferent composició i termalitat formen l'estació balnearia, a dalt del Pireneu lleidatà.

Les aigües de Sant Vicens, a la Cerdanya (800 metres d'altura) són sulfuroses sòdiques hipertermals. Ho són també les de Nostra Dona de la Mercè a nivell del mar a la costa de l'Empordà. La Puda de Montserrat, als peus del monestir, emergeix a 19°. Banyoles, Olot, Tona, etc., etc., són altres tantes estacions termals sulfuroses, que farien quasi interminable la llista, per la riquesa extraordinària d'aquestes aigües que posseeix la nostra terra.

Les *clorurades* són útils als infants limfàtics, de naturalesa tòrpida, així com en certes malalties d'ossos i de la pell. Tenim balnearis a Tona, a la plana de Vich, a 500 metres d'alçada, on existeixen tres establiments. A Caldes d'Estrach (Caldes) hi ha una font de mineralització reduïda, a nivell del mar.

Les aigües *bicarbonatades* tenen un nombre extraordinari d'indicacions, i també cal administrar-les molt acuradament sota la vigilància mèdica, si no es vol agreujar la malaltia que es vol guarir. Els gotosos i els dispèptics hi troben sovint remei. Posseïm a Catalunya també una gran varietat d'aquestes aigües, entre les quals sobresurten Caldes de Malavella, conegut correntment per Vichy Català perquè tenen les seves aigües una composició semblant al Vichy francès. Sant Hilari Sacalm, a 800 metres d'altura ("Font Picant"), que és ferruginosa, hipotermal. El mateix Argentona. L'Espluga de Francolí també és varietat ferruginosa, i d'aquí els seus resultats en certes anèmies i amenorrees. La Vall de Ribes, a 800 metres d'altura, també és càlcica, arsenical i nitrogenada, especial per alguns bronquitis i asmàtics.

Les *accídules* o gasoses, s'empren com a aigües de taula, cumplint certes indicacions damunt l'aparell digestiu. Tenim a Catalunya les de Vilajuïga, Caldes de Malavella, Vall de Sant Daniel, Amer, etc.

Les *sulfatades*, especialment les varietats sòdiques-magnèsiques de forta concentració salina s'empren com a derivatius o purgants; les varietats càlciques són estimulants generals i augmenten la quantitat d'orina. Entre les primeres tenim els manantials de Rubinat Llorach, i Gorgot a Lleida, aprovades per l'Acadèmia de Medicina de París; de les segones en tenim a Sant Hilari (la Font Vella), Vallfogona de Riucorp, Rocallaura, etc.

Les *acratotermes* tenen un camp amplíssim en Medicina, per la seva poca mineralització i llur riquesa radioactiva. Entre altres tenim les de Caldes de Montbui a la plana del Vallès, que emergeixen a 70°. La Garriga, lloc molt abrigat dels vents, amb aigües que contenen gran quantitat de matèria orgànica, que els dona gran untositat. Les Termes Orion a Santa Coloma de Farnés, que emergeix a 25° a la plana del Gironès. D'entre les acratopegues, usades ja com a aigües potables corrents, tenim les ja molt conegudes de Jalpí, Fargas, Fournier, Vall-Par, Montal, Salenys, etc.

Heus ací una síntesi de l'enorme riquesa hidromineral de la nostra terra, que no per ésser incompleta és menys demostrativa. La seva varietat i abundància posa traçaments eficaços per a moltes malalties a l'abast de totes les fortunes. Sols manca l'esforç de tots per a no deixar perdre aquesta riquesa, de valor senzillament incommensurable.

